

Запровадження в Україні «зеленого» тарифу на спалювання відходів загрожує довкіллю і здоров'ю людей, економічно не обґрунтоване та суперечить директивам Європейського Союзу. Такого висновку дійшли експерти під час **круглого столу «Шлях України до європейського управління відходами. Чи потрібен Україні «зелений» тариф на спалювання відходів?»**, що проходив 4 грудня 2017 року за фінансової підтримки ЄС.

«Підхід до поводження з відходами у країнах ЄС базується на піраміді, де спалювання – передостанній варіант перед захороненням. Застосування «зеленого» тарифу на спалювання відходів може сприяти його стимулюванню у порівнянні з іншими формами утилізації, які стоять вище у піраміді поводження з відходами (запобігання утворенню, повторне використання, переробка) і повинні мати пріоритет, щоб лише невелика частка відходів підлягала спалюванню. Таким чином ЄС вважає, що застосування «зеленого» тарифу для спалювання відходів є неналежним кроком», □ зазначив **керівник сектору довкілля Представництва ЄС в Україні Жан Франсуа Море**

Як повідомили учасники дискусії, зараз у Верховній Раді зареєстрований [проект Закону](#) 4835 «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання використання побутових відходів як альтернативного джерела енергії». Автори документу пропонують віднести побутові відходи до альтернативних джерел енергії та встановити державну дотацію («зелений» тариф) для підприємств, які спалюватимуть сміття. При цьому запропонований тариф □ один з найвищих в країні і не має економічного обґрунтування. Так, з 01.01.2017 по 31.12.2019 пропонується застосовувати коефіцієнт 3.0, що перевищує показники для поширеної в країнах ЄС електричної енергії, виробленої з енергії сонця чи вітру.

Спалювання відходів призводить до викидів високотоксичних речовин (діоксинів, фуранів, бензапіренів, важких металів), які не контролюються в Україні. Потрапляючи в організм, вони можуть викликати захворювання органів дихання, серцево-судинної системи, появу ракових пухлин. Щоб цього уникнути, підприємства мають встановити дороге технологічне та очисне обладнання з довгостроковим терміном окупності. Наприклад, на сміттєспалювальному заводі у польському місті Познань обладнання для очистки викидів коштує 140 млн злотих.

Як зазначила **експерт МБО «Екологія-Право-Людина» та групи «Охорона довкілля» РПР Тетяна Тевкун**, «зелений» тариф на спалювання сміття не відповідає нещодавно схваленій [нальній стратегії управління відходами](#) [Націо](#) та вимогам [Директиви 2009/28/ЄС](#) про відходи. Ці документи не передбачають заохочення державою вироблення енергії з відходів. Адже таке стимулювання гальмує перехід до циркулярної (або безвідходної)

економіки.

Тож Україна має розробити закон про відходи в новій редакції, що буде враховувати вимоги екологічної безпеки та європейських директив.

Додаткова інформація: Круглий стіл проходив в межах [проекту ЄС](#) «Українське громадянське суспільство за європейське поводження з відходами» (бюджет 493 086 євро, тривалість: червень 2016 – липень 2019), який реалізують

[«Екологія-Право-Людина»](#)
у партнерстві з громадською організацією
[«Екологічні ініціативи»](#)

[«Зелений» тариф](#) – спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії.

За [даними Мінрегіону](#), в Україні за 2016 рік (без урахування даних АР Крим та м. Севастополь) утворилось понад 49 млн м³ (в 2015 – 48 млн м³) побутових відходів, або близько 11 млн тонн, які захоронюються на 5,5 тис. сміттєзвалищ і полігонів загальною площею понад 9 тис. га. При цьому лише 5,8% побутових відходів було перероблено та утилізовано, з них 2,71 % спалено, а 3,09% побутових відходів потрапило на заготівельні пункти вторинної сировини та сміттєпереробні заводи.